

Sygn. akt V CZ 5/09

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lutego 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa J.S.

przeciwko B.M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 11 lutego 2009 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 25 listopada 2008 r., sygn. akt [...]

oraz zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 9 grudnia 2008 r., sygn. akt [...],

oddala oba zażalenia.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 25 listopada 2008 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną pozwanego B.M. wniesioną w dniu 19 listopada 2008 r. Stwierdzono, że w związku z wygaśnięciem przyznanego stronie przed sądem powszechnym zwolnienia od kosztów sądowych opłata od sporządzonej przez adwokata skargi nie została należycie uiszczona. Uznano także, że adwokat Ł.S., który działał jako pełnomocnik z urzędu nie był umocowany do sporządzenia skargi kasacyjnej oraz występowanie przed Sądem Najwyższym. W zażaleniu z dnia 12 grudnia 2008 r. pozwany wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Jednocześnie pozwany w dniu 1 grudnia 2008 r. złożył ponownie skargę kasacyjną, sporządzoną przez ustanowionego adwokata A.R., w której sformułowano wniosek o zwolnienie pozwanego od kosztów sądowych. Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2008 r. Sąd Apelacyjny odrzucił drugą skargę kasacyjną wskazując, że została ona wniesiona z uchybieniem dwumiesięcznego terminu przewidzianego w art. 398⁵ § 1 k.p.c. Zwrócono uwagę, że termin do wniesienia skargi upłynął w sobotę dnia 29 listopada 2008 r., zaś skargę złożono za pośrednictwem operatora pocztowego w dniu 1 grudnia 2008 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Obydwa zażalenia są niezasadne. Odnośnie do postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 25 listopada 2008 r. należy zwrócić uwagę na treść uchwały siedmiu Sędziów SN z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (OSNC 2008, nr 1, poz. 122), w której przesądzono, że zwolnienie strony od kosztów sądowych w sprawie, przyznane w postępowaniu przed sądem powszechnym, nie obejmuje postępowania kasacyjnego, jak również, iż pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z samego prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym. W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy przyjął jej prospektywne działanie, biegnące od dnia jej powzięcia, a nie od dnia jej opublikowania.

Uchwale tej została nadana moc zasady prawnej, a Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym sprawę, nie znajduje podstaw do odstępowania od tej zasady (art. 61 § 6 oraz art. 62 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym). Należy zatem stwierdzić, że Sąd Apelacyjny na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. trafnie odrzucił skargę kasacyjną, od której nie została uiszczona stosowna opłata.

Odnosnie do postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 9 grudnia 2008 r. pozwany zarzucał naruszenie art. 115 k.c. przez przyjęcie, że sobota nie jest dniem wolnym od pracy. Zdaniem skarżącego soboty należy traktować jako dni wolne od pracy służące wypoczynkowi. Skarżący zwracał uwagę na praktyczne trudności związane z możliwością dokonywania czynności procesowych w tym dniu.

Zgodnie z art. 165 § 1 k.p.c. terminy m.in. do wniesienia środka zaskarżenia oblicza się według przepisów prawa cywilnego, tj. art. 110-116 k.c. Bezsporne jest, że w przedmiotowej sprawie dwumiesięczny termin do wniesienia skargi kasacyjnej upłynął w sobotę dnia 29 listopada 2008 r., zaś skargę złożono dopiero w dniu 1 grudnia 2008 r. Zagadnieniem rozstrzygającym o zasadności wniesionego zażalenia jest to, czy sobota może być uznana za dzień wolny od pracy w rozumieniu art. 115 k.c., jak również art. 9 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską (Dz. U. z1998 r., Nr 51, poz. 318), art. 1 ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 28 ze zm.) oraz art. 129 i nast. kodeksu pracy. Bez wątplenia o dniu ustawowo wolnym od pracy można mówić jedynie w odniesieniu do takich dni, które zostały uznane za wolne przepisem ustawy, a uregulowanie to ma walor powszechności, a nie ogranicza się do określonych zakładów pracy lub oznaczonych grup pracowników. Soboty nie charakteryzują się takimi cechami, gdyż jako dni wolne nie mają charakteru powszechnego, chociaż obejmują wiele grup pracowników i wiele zakładów pracy.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest stanowisko, zgodnie z którym sobota nie jest dniem ustawowo wolnym od pracy w rozumieniu art. 115 k.c. w zw. z art. 165 § 1 k.p.c. (zob. postanowienie SN z dnia 20 maja 2002 r., I PKN 502/01 (OSNP- wkł. 2002, nr 17, poz. 4, postanowienie SN z dnia 30 lipca 2003 r., II CZ 90/02; niepubl.; postanowienie SN z dnia 27 kwietnia 2001 r., III CZ 3/01 niepubl., postanowienie SN z dnia 12 czerwca 2003 r., IV CZ 12/03, niepubl.,

postanowienie SN z dnia 20 stycznia 2005 r., II CZ 157/04, niepubl., postanowienie SN z dnia 11 sierpnia 2005 r., V CZ 89/05, niepubl., postanowienie SN z dnia 24 maja 2007 r., V CZ 43/07, niepubl.). Ewentualne kontrowersje na tle charakteru soboty jako dnia wolnego od pracy zostały przesądzone w uchwale siedmiu Sędziów SN z dnia 25 kwietnia 2003 r., III CZP 8/03 (OSNC 2004, nr 1, poz. 1), której nadano moc zasady prawnej. Sąd Najwyższy jednoznacznie uznał, że „sobota nie jest dniem uznanym ustawowo za wolny od pracy w rozumieniu art. 115 k.c. w związku z art. 165 § 1 k.p.c.”.

W świetle powołanej uchwały, a także ze wskazaniem na dotychczas prezentowane zapatrywania Sądu Najwyższego w tym względzie, należało uznać, że w przedmiotowej sprawie skarga kasacyjna wniesiona po 29 listopada 2008 r. podlegała odrzuceniu, jako spóźniona.

Zażalenia podlegały zatem oddaleniu (art. 394¹ § 1 i 3 oraz art. 398¹⁴ k.p.c.).